

Till Stadsbyggnadskontoret
Registraturen
Box 8314
104 20 Stockholm

Bilaga 1

Synpunkter på Stadsbyggnadskontorets förslag till detaljplan för Beckomberga sjukhusområde, södra delen, etapp 3. (S-Dp 2008-00237-54).

Norra Ängby Trädgårdsstadsförening, bildad 1931, företräder ca 1600 hushåll i Norra Ängby, de flesta boende i småhus. Föreningens ändamål är att främja medlemmarnas gemensamma intressen och verka för en god boendemiljö i vårt område. Föreningen har noggrant studerat detaljplaneförslaget för Beckomberga Södra och vi anser att förslaget innebär en exploatering med alltför omfattande negativa konsekvenser på trafiken och parkområdet och därför bör omarbetas.

Byggnationen

Sammanfattningsvis anser föreningen att den planerade bebyggelsen inom etapp 3 innebär en kraftig överexploatering av ett känsligt område. De k-märkta sjukhusbyggnaderna med sitt eleganta rektangulära formspråk och sin kompetenta placering i terrängen störs kraftigt såväl av den planerade bebyggelsens massiva kubistiska huskroppar med minst fem våningars höjd som av deras okänsliga och täta placering i ett parkområde som ingår i ett område av Beckomberga sjukhusanläggning där ny bebyggelse är olämplig och bör undvikas. Föreningen anser att förslaget bör omarbetas, så att antalet planerade bostäder minskas, i syfte att reducera negativa effekter på parken och trafiksituationen i och i anslutning till området, samt åstadkomma en bättre anpassning till befintliga byggnader.

Enligt planbeskrivningen skall totalt 25 punkthus uppföras. 21 av husen är i fem våningar. Två hus på ömse sidor om den södra infarten, vid grindstugan, planeras bli sju våningar. I norra delen planeras ett åttavåningshus samt ett sexvåningshus i närheten av simhall och Bromma sjukhus. I östra delen av området planeras 7 radhuslängor och 4 parhus. Totalt beräknas området rymma ca 500 lägenheter.

Sju av husen mellan Beckombergavägen och den norrgående delen av Beckomberga ängsväg kommer att ligga inom det område som Stockholms Stadsmuseum i flera yttranden (SSM 1423/1999-413, SMF 1313/2002-402, 4.1/4553/2009) klassificerat som kulturhistoriskt värdefullt. Enligt museet är bebyggelse inom detta område ”olämplig” och ”bör undvikas.”

Föreningen vill kraftfullt instämma i denna bedömning och anser att dessa hus inte bör komma till stånd.

Norra Ängby Trädgårdsstadsförening

Grundad 1931

Adress: c/o ordförande Anna Karin Ekholm, Bergslagsvägen 252, 168 55 Bromma.
Org.nr 802007-2339

De två hus som planeras vid den södra infarten kommer genom sin höjd (sju våningar) att negativt påverka bilden av området sett från Runstensplan norrut, vilken nu är närmast monumental genom Beckombergavägens nedförslutning mot grindstugan, den följande svaga uppförslutningen mellan Wallenbergsskolans båda byggnader med det blåmärkta Klockhuset som fond och med alléerna som sidokuliss.

Föreningen anser att dessa hus bör utformas så att de i höjd och exteriör anpassas till övrig bebyggelse.

Norr om Beckomberga Skogsväg planeras tre hus med fem våningar omedelbart framför hus 7,8 och 9, vilka alla enligt Stadsmuseets klassifikation har synnerligen stort kulturhistoriskt värde. Lägenheterna i hus 7 och 8 bebos sedan länge och fortfarande av tidigare anställda vid Beckomberga sjukhus. De planerade husen ligger i sluttningen till en höjd, där fornlämningar påträffats (Raä 139). Enligt en arkeologisk rapport från Stadsmuseet (2000:9), beställd av Länsstyrelsen inför exploateringen av Beckomberga sjukhusområde, kunde en tidigare rapporterad stensättning ”inte återfinnas, men däremot en röseliknande stensättning i krönläge av ett högt impediment. Röset omfattar ca 7 m i diameter och ligger i en annars mycket blockrik terräng.”

Enligt samma rapport, fig 7, passerade den gamla vägen från Beckomberga till Räcksta, utmärkt på en karta från 1818, den sydöstra sluttningen av höjden. Idag syns vägen tydligt i form av en stig något tiotal meter upp i sluttningen på platsen för de planerade husen.

Föreningen anser att en bebyggelse på denna plats inte bör ske utan att ytterligare bedömning av områdets intresse och värde ur fornminnessynpunkt gjorts i form av en arkeologisk förundersökning.

Föreningen vill även påpeka att de tre sluttningshusen inte finns med i någon av de två idéskisser som framtofs av Stadsbyggnadskontoret i samarbete med bl a White arkitekter, Koinberg AB och Nyréns arkitektkontor AB (Dnr. S 798/2001-402).

Trafiken

Föreningen anser att en noggrann trafikanalys bör göras, som utreder omfattningen av genomfartstrafiken och vilka vägar den tar samt hur det ökade trafikflödet kommer att påverka trafiksituationen vid Runstensplan, på Bällstavägen och längs Beckombergavägen (inte bara den delen som utgör huvudinfart till det nya området). Enligt vår pilotundersökning är genomfartstrafiken mer omfattande mellan Räckstavägen och Beckombergavägen än mellan Räckstavägen och Spångavägen. Trafikhindrande åtgärder bör således skapas även för trafik till och från Beckombergavägen. Man bör även utreda i vilken utsträckning boende inom Beckombergaområdet använder annan utfart eller infart än den närmast liggande. Tänkbara alternativ till det nålsöga som gårdsgatan mellan Wallenbergsskolans båda byggnader utgör, bör granskas, t ex öster om skolan till Beckomberga allé. Föreningen utgår från att hastighetsbegränsningen på Beckombergavägen behålls, liksom de hastighetsreducerande åtgärderna där i form av cementshinder.

Enligt planbeskrivningen beräknas Beckombergavägen bli huvudinfart till etapp-3-området med möjlighet att nå Räckstavägen och Spångavägen via gårdsgatan mellan Wallenbergsskolans båda byggnader där gångfartstrafik blir tillåten. Detta blir den enda förbindelsen mellan det södra området och de övriga områdena eftersom Beckomberga

Norra Ängby Trädgårdsstadsförening

Grundad 1931

Adress: c/o ordförande Anna Karin Ekholm, Bergslagsvägen 252, 168 55 Bromma.
Org.nr 802007-2339

Ängsväg stängs av.

Trafikräkning har utförts på Beckombergavägen mellan Långskeppsgatan och Valsgårdevägen under fem dygn onsdag 3 december till söndag 7 december 2008. I genomsnitt passerade 1850 fordon mätplatsen per dygn. Vardagar var flödet cirka 2200 fordon per dygn, veckoslut cirka 1320 fordon per dygn. Flödet var i stort sett detsamma i båda riktningarna. Fordonens utgångspunkt och mål är inte kända, men man kan anta att endast en mindre andel hade mål inom Norra Ängby norr om mätpunkten eller kom från detta område. Inga tidigare mätningar finns, ej heller mätningar av eventuell genomfartstrafik till och från Beckombergavägen, Räckstavägen och Spångavägen. (uppgifter från Per Karlsson, Trafikkontoret)

Enligt norm beräknas 500 lägenheter generera tre gånger så många fordonsrörelser per dygn, alltså 1500. Biltrafiken på Beckombergavägen kan alltså antas bli minst fördubblad. Det faktum att i förslaget inga lokaler i området reserverats för affärer, restauranger etc innebär sannolikt att antalet fordonsrörelser per dygn i detta fall blir högre än genomsnittet.

Enligt planbeskrivningen ”är biltrafik genom området mellan Spångavägen och Räckstavägen inte önskvärd, varför Klockhusgatan kommer att utformas så att den inte inbjuder till genomfartstrafik.”

I en pilotundersökning har föreningen räknat antalet bilar till och från de tre ut- och infartsvägarna från en position på Klockhusgatan vid Klockhuset fördelade på fyra tillfällen under totalt 90 minuter under såväl hög- som lågtrafiktid. Endast fordon som passerade mot eller kom från respektive huvudinfarter räknades, ej fordon som angjorde Bromma sjukhus, Wallenbergsskolan eller simhallen. Åttiofem procent av fordonen från Räckstavägshållet fortsatte ut på Beckombergavägen. Åttio procent av fordonen från Beckombergavägen fortsatte mot Räckstavägshållet. Endast en mindre del av trafiken gick således mellan Spångavägen och Räckstavägen eller motsatt. Man bör också observera att trafik på gatan mellan Wallenbergsskolans hus för närvarande är tillåten endast för behöriga motorfordon och att infart är förbjuden mellan Klockhusgatan och Beckombergas allé.

Parken

Föreningen anser att översiktsplanens föresats att bevara parkens grundläggande drag inte beaktats i den aktuella detaljplanen. Vi menar att en speciell plan för parkens renovering bör tas fram där även botanister (inventering av floran) och zoologer (salamandrarna och groddammarna!) bör säga sitt. Ett återställande av parken förutsätter en kraftig reducering av antalet hus, särskilt inom området söder om Klockhusgatan.

Föreningen anser också att parkering i garage under mark bör utredas i linje med den åsikt som Stadsmuseet framfört vid flera tillfällen.

En god uppfattning om den ursprungliga tanken med Beckombergas sjukhusanläggning fås av det bekanta flygfotot från mitten av trettioalet, där den eftersträvade helheten är mycket tydlig. Byggnader och parkanläggning kompletterade varandra på ett genomtänkt och tilltalande sätt. Utmed parkvägarna anlades varierade blomsterrabatter. Främmande trädslag planterades. Enligt uppgift fanns 137 olika trädarter. En del av parkmarken användes till odling av grönsaker av olika slag. Ända in på 70-talet fanns även ett regelrätt jordbruk. Parkens skönhet framgår av fotografier och av målningar som gjorts av kända konstnärer, som vårdats på sjukhuset såsom Sigrid Hjertén och Ester Henning. Anställda och patienter vitsordar parkens skönhet och dess betydelse i behandlingen som socioterapi.

Norra Ängby Trädgårdsstadsförening

Grundad 1931

Adress: c/o ordförande Anna Karin Ekholm, Bergslagsvägen 252, 168 55 Bromma.

Org.nr 802007-2339

Den planerade utbyggnaden inom etapp 3 spolierar till stor del den del av parken som ligger söder om de Geer-moränerna, vilka är lagligt skyddade. Bebyggelsen blir så tät att parkkaraktären försvinner. Insynen till den del av parken, som enligt planbeskrivningen kommer att finnas kvar, kommer dessutom att försvåras. Det planerade skapandet av ytparkeringsplatser till minst 500 bilar bidrar ytterligare till att parkkaraktären inom området förstörs. Det blir hus och bilparkering i stället för rosenrabatter och lummiga träd!

Enligt Byggnadsordningen i Översiktsplanen från 1999 bör en ”institutionsparks grundläggande drag bevaras, där den ursprungliga grupperingen av fria byggnader i grönska och de ursprungliga parkanläggningarna har speciellt värde.”

Föreningen anser att detta förhållningssätt till park och byggnader inte på minsta sätt har beaktats i den aktuella planen.

Norra Ängby 2010-04-15

För Norra Ängby Trädgårdstadsförening

Anna-Karin Ekholm
Ordförande

Lars Lund
Utredare

Norra Ängby Trädgårdsstadsförening
Grundad 1931

Adress: c/o ordförande Anna Karin Ekholm, Bergslagsvägen 252, 168 55 Bromma.
Org.nr 802007-2339